

SZÜLŐSZOBAI KÉRDÉSEK ÉRTHETŐEN 2. RÉSZ

Miért adnak oxitocint szülés közben
vagy szülés után?

Rövid, érthető magyarázat kismamáknak arról,
mi az oxitocin szerepe a szülés során,
mikor kerülhet szóba szülés közben vagy után,
és milyen kérdéseket érdemes feltenni,
ha oxitocint javasolnak.

Czinkos Éva

Szülésznő, szülésfelkészítő konzulens, masszőr
2026

Tartalomjegyzék

Egy kérdés, amit sok kismama feltesz	2
Mi az oxitocin?	3
Mikor adhatnak oxitocint szülés közben?	4
Miért adhatnak oxitocint a baba megszületése után?	5
Mit jó tudni kismamaként?	7
Mit kérdezhetsz, ha oxitocint javasolnak?	8
Miért fontos erről már a szülés előtt beszélni?	9

Egy kérdés, amit sok kismama feltesz

„Miért adnak oxitocint? Az csak arra való, hogy gyorsítsák a szülést?”

Ez nagyon gyakori kérdés.

Sokan úgy hallanak az oxitocinról, mint valamiről, amivel „rásegítenek” vagy „gyorsítanak” a szülésre. Emiatt könnyen megjelenhet benne a félelem, a kontrollvesztés érzése, vagy az a gondolat, hogy a teste „nem működik elég jól”.

Pedig az oxitocin nem csak erről szól.

Az oxitocin a szervezet saját hormonja is. Fontos szerepe van a méhösszehúzódadásokban, a szülés folyamatában, a lepényi szakban, a szülés utáni vérzés csökkentésében és a szoptatás megindulásában is.

A gyógyszerként adott oxitocin célja bizonyos helyzetekben az lehet, hogy segítse vagy erősítse a méh összehúzódadását. Ez történhet szülés közben, de nagyon gyakran szülés után is, a vérzés megelőzése vagy csökkentése érdekében.

A kérdés tehát nem csak az, hogy „adnak-e oxitocint”, hanem az, hogy:

mikor, miért, milyen formában, milyen adagolással, és milyen helyzetben javasolják.

Fontos tudnivaló!

Ez az írás általános tájékoztatás, nem helyettesíti az orvosi, szülésznői vagy védőnői tanácsadást. Minden szülészeti helyzet egyedi, ezért konkrét esetben mindig az ellátó szakemberek döntése és tájékoztatása az irányadó.

Mi az oxitocin?

Az oxitocin egy természetes hormon, amelyet a szervezet is termel.

A szülés során segíti a méh összehúzódásait. Ezek az összehúzódások segítik a méhszáj tágulását, a baba megszületését, majd szülés után a méh összehúzódását és a vérzés csökkenését.

Az oxitocin tehát nem „idegen” a szülés folyamatától. A tested is dolgozik vele.

A szülészetben ugyanakkor létezik gyógyszerként adott, mesterséges oxitocin is. Ezt bizonyos helyzetekben infúzióban vagy injekcióban adhatják, attól függően, hogy mi a cél.

Szülés közben elsősorban akkor kerülhet szóba, ha a méhösszehúzódások nem elég hatékonyak, és a szülés nem halad megfelelően.

Szülés után pedig gyakran azért adják, hogy a méh jobban összehúzódjon, és csökkenjen a szülés utáni vérzés kockázata.

A nemzetközi szakirodalom az oxitocint a szülés körüli időszak egyik fontos méhösszehúzódást segítő gyógyszereként tartja számon. Alkalmazható a vajúdas segítésére bizonyos helyzetekben, valamint a szülés utáni vérzés megelőzésére vagy kezelésére is.

Fontos gondolat:

Az oxitocin önmagában nem „jó” vagy „rossz”. A lényeg az, hogy tudd, miért javasolják, és értsd, milyen helyzetben kerül szóba.

Mikor adhatnak oxitocint szülés közben?

Szülés közben oxitocint általában akkor adhatnak, ha a méhösszehúzódások nem elég hatékonyak, és emiatt a szülés folyamata lassul vagy nem halad megfelelően.

Ilyenkor az ellátó személyzet azt figyeli, hogy:

- milyen gyakoriak a fájások,
- mennyire erősek vagy hatékonyak,
- tágul-e a méhszáj,
- hogyan halad lefelé a baba,
- milyen a baba szívhangja,
- mennyire fáradt az anya,
- van-e olyan helyzet, amelyben segítségre lehet szükség.

Fontos, hogy az oxitocin szülés közbeni adása nem ugyanaz mindenkinél.

Az adagolás, a megfigyelés és a döntés mindig az adott helyzettől függ.

Ha oxitocint adnak vajúadás közben, gyakran szorosabban figyelik a méhtevékenységet és a baba állapotát is. Ez azért fontos, mert az oxitocin erősebb vagy gyakoribb összehúzódásokat válthat ki, és ilyenkor látni kell, hogyan reagál erre a baba és az anya teste.

A NICE szülészeti irányelvei is hangsúlyozzák, hogy az ellátás során a nőt be kell vonni a döntésekbe, és érthető tájékoztatást kell kapnia a javasolt beavatkozásokról.

Ezért ha oxitocint javasolnak, kérdezhetsz.

Nem azért, mert bizalmatlan vagy, hanem azért, mert szeretnéd érteni, mi történik veled.

Miért adhatnak oxitocint a baba megszületése után?

Sok kismama meglepődik azon, hogy oxitocint nemcsak szülés közben, hanem szülés után is adhatnak.

Pedig szülés után az oxitocin egyik legfontosabb szerepe az, hogy segítse a méh összehúzódását. Amikor a baba megszületik, a méhnek tovább kell dolgoznia, le kell válnia és meg kell születnie a lepénynek, majd a méhnek össze kell húzódnia, hogy csökkenjen a vérzés.

Ha a méh nem húzódik össze megfelelően, a vérzés erősebb lehet. Ezért a szülés utáni vérzés megelőzésében nagyon fontos szerepe van a méhösszehúzódást segítő gyógyszereknek, köztük az oxitocinnak.

A WHO ajánlásai szerint a szülés utáni vérzés megelőzésére használt méhösszehúzó szerek közül az oxitocin az egyik elsőként választandó lehetőség, ha rendelkezésre áll és biztonságosan alkalmazható.

A FIGO és az International Confederation of Midwives közös ajánlása is erősen támogatja a méhösszehúzó szerek alkalmazását a lepényi szak aktív vezetésében a szülés utáni vérzés megelőzése érdekében. Ezért fordulhat elő, hogy akkor is kapsz oxitocint, ha a baba már megszületett, és úgy érzed, „a nehezen túl vagy”.

Ilyenkor a cél nem a szülés gyorsítása, hanem a méh összehúzódásának támogatása és a vérzés csökkentése.

Mit jó tudni kismamaként?

Az oxitocinnal kapcsolatban sok félreértés él. Az egyik az, hogy ha oxitocint adnak, akkor „valami baj van veled”.

Ez nem így van.

Az oxitocin alkalmazása nem azt jelenti, hogy a tested rosszul működik, vagy hogy te „nem szülsz elég jól”. Inkább azt jelenti, hogy az adott helyzetben az ellátó személyzet szerint a méh munkáját támogatni kell.

A másik félreértés az, hogy az oxitocin mindig ugyanazt jelenti.

Pedig nem mindegy, hogy:

- vajúadás közben adják,
- a lepényi szakban adják,
- szülés utáni vérzés megelőzésére adják,
- vagy már kialakult vérzés kezelésére használják.

Nem mindegy az sem, milyen adagban, milyen módon, milyen megfigyelés mellett alkalmazzák.

Vajúadás közben az oxitocin hatására az összehúzódások erősebbek vagy sűrűbbek lehetnek.

Emiatt fontos, hogy figyeljék a fájások ritmusát, a baba szívhangját és az anya állapotát.

Szülés után az oxitocin célja inkább az, hogy a méh összehúzódjon, és ezzel csökkenjen a vérzés kockázata.

Fontos gondolat:

Nem az a legfontosabb kérdés, hogy „kapsz-e oxitocint”, hanem az, hogy érted-e, miért javasolják az adott helyzetben.

Mit kérdezhetsz, ha oxitocint javasolnak?

Jogod van kérdezni.

A kérdés nem akadékoskodás.

A kérdés a megértés része.

Ha oxitocint javasolnak, ezek a mondatok segíthetnek:

„Miért van most szükség oxitocinra?”

„Szülés közbeni rásegítésről van szó, vagy szülés utáni vérzésmegelőzésről?”

„Milyen jelek alapján döntöttek mellette?”

„Hogyan fogják beadni? Infúzióban vagy injekcióban?”

„Milyen hatást várnak tőle?”

„Hogyan fogják figyelni a baba állapotát közben?”

„Erősebbek lehetnek tőle a fájások?”

„Van idő megbeszélni, vagy sürgős a helyzet?”

„Mit tehetek közben, hogy könnyebben viseljem?”

„Mi történik, ha túl sűrűek lesznek az összehúzódások?”

Ezek nem támadó kérdések.

Ezek olyan kérdések, amelyek segítenek abban, hogy ne csak megtörténjen veled valami, hanem értsd is, ami történik.

A tájékozottság nem azt jelenti, hogy mindent neked kell eldöntened.

Azt jelenti, hogy partnerként vagy jelen a saját szülésedben.

Miért fontos erről már a szülés előtt beszélni?

Mert a szülészobán sok minden gyorsabban történik, mint ahogy előre elképzeled.

Ha egy beavatkozásról először akkor hallasz, amikor már fáradt vagy, fájdalmaid vannak, vagy aggódsz a babád miatt, sokkal nehezebb nyugodtan kérdezni.

Ezért segít, ha már a szülés előtt vannak alapmondataid.

Például:

„Szeretném érteni, miért javasolják.”

„Kérem, mondják el, mit várnak ettől.”

„Van időm kérdezni?”

„Hogyan fogják figyelni a babát közben?”

„Mit tehetek én közben?”

A cél nem az, hogy előre minden helyzetet irányíts, hanem az, hogy legyen néhány kapaszkodód akkor is, ha valami változik.

A Shayana szülésfelkészítésben ezért nemcsak a szülés szakaszairól beszélünk, hanem azokról a döntési helyzetekről is, amelyekben a kismamának jólesik érteni, mi történik vele.

Mert a biztonságérzethez információ, emberi magyarázat, figyelem és belső kapaszkodók is kellenek.

Ha szeretnél úgy készülni a szülésedre, hogy az információk mellett érthető magyarázatot, figyelmet és belső kapaszkodókat is kapsz, szeretettel várlak a Shayana szülésfelkészítésen.

Shayana – Test és Lélek Harmónia

Szülésfelkészítés | Kismama masszázs | Női testi-lelki támogatás

shayana.hu

Felhasznált szakmai háttér

A vajúadás alatti oxitocin alkalmazásához, a méhtevékenység támogatásához, a lepényi szak aktív vezetéséhez, a szülés utáni vérzés megelőzéséhez, valamint a méh összehúzódását segítő gyógyszerek használatához kapcsolódó szülészeti szakirodalom, nemzetközi ajánlások és szülésznői szakmai tapasztalat.